SAYISI 3 KURUŞ

SON TELGRAF

PERŞEMBE 18 NİSAN 1940

SAYI: 1118 Telefon: Başmuharrir: 20837 — İdare Müdürü: 23300 İstanbul Nuruosmaniye No. 54

En Son Telgrafları Ve Haberleri Veren Akşam Gazetesi

Sahip ve Başmuharriri: ETEM İZZET BENİCE

YIL: 4

Yugoslav Hududuna İtalyanlar Asker Yığıyor

Bütün İtalyan vapurlarının asker taşımak için mensup oldukları limanlara çağırıldığı haber veriliyor

Harp Balkanlara geliyor mu?

Almanya ve İtalyanın silâh patlayıncıya kadar Balkanlara saldıracaklarına inanmak müşkül olmakla beraber er ve geç Balkanların da harpten uzak kalamıyacağı aşikârdır.

Yazan: ETEM İZZET BENİCE

İlkbaharın civcivli devresine giriyoruz. Ajans ve radyoların getirdikleri haberler arasında Balkanların da bir buhran geçirmiye namzet bulunduğunu bildirenler vardır. Bu şüphe ve tereddüdü yaratmıya Macaristan ve Yugoslavya hudutlarında yapılan Alman tahşidatı ile İtalyanın Arnavutluk ve Adriyatikte aldığı anî tedbirler saik olmaktadır.

Harbin er ve geç Balkanlara da sirayet etmesi bütün gayrete ve Balkanlıların sulha olan bağlılık ve hizmetlerine rağmen mukaddertir. Ancak, Polonya - Almanya harbi başladıktan sonra vaziyete hâkim olan siyasî faaliyet ve tedbirler sirayeti daha geç bir zamana tehir etmiye yardım etmiştir. Bugün için dahi bu vaziyetten uzaklaşılmış değildir. Balkan hudutlarında silâh patlayıncıya kadar Almanya ve İtalyanın bugünkü şart ve vaziyetler içinde Balkanlara saldıracaklarına inanmak müşküldür. Geniş ölçüde bir blöf karşısında bulunulması ihtimali vardır. Bu blöf, Almanya hesabına Balkanların hayat ve maden maddelerini çekmekte devam eylemek; İtalya için de vaziyetin artık bir sarahat ifade etmesi zamanı geldiği için kendisini müttefiklere ağır satmıya yardım etmek için olabilir. Çünkü, müttefiklerin Balkanlardaki siyasî ve iktısadî hamlelerinin ifası günleri gelmiştir.

Almanya Balkanlardan gördüğü iktısadi yardımı kaybetmek tehlikesine maruzdur. Bu tehlikeyi atlatmak için daima elinde tuttuğu silâha müracaat ediyor. Bu silâh: Ordulu tazyik, yani gözdağıdır.

İtalyaya gelince, İtalya daha uzun zaman harp dışı kalamaz. İki taraftan birini tercih etmek devresine girmiştir. İngiliz İktısadî Harp Nazırı Gross'un işaret ettiği gibi İtalyanın müttefiklere karşı vaziyetini açıkça anlatması zamanı gelmiştir. Ya Almanyanın müttefikidir ve.. onunla beraber harbedecektir. Yahut da değildir, müttefiklere dost veya sonuna kadar samimî bitaraftır.

Bitaraf olmak kararında ise Almanlarla olan askerî ittifakını bozması lâzımdır. Müttefiklerle beraber olmak niyetinde ise bunu da tayin etmesi gerektir. Müphemiyet ve iki taraflı idare safhası artık geçmiştir. Harbe hakiki veçhesini vermek ve Almanyayı mağlûp etmek için müttefikler dost ve düşmanlarını aydınlıkta görmek ihtiyaç ve zarureti içindedirler. Binaenaleyh, İtalya bu tercih ve intikal devresinde azamî blöf yoluna da gidebilir. Aksi halde Almanya ve İtalya birlikte harbedecekler ve bunun için de en evvel harp talilerini bir arada ve Balkanlarda deneyecekler demektir. O halde; şimalde henüz Almanya bir neticeye varmamışken ve garp cephesi vaziyeti olduğu gibi dururken Almanya nıçin şimdideu Balkanlara saldıracak?. Mukadder suali kendiliğinden ortaya çıkmaktadır.

Bu sualin cevapları şunlar olabilir:

1— Almanya tek başına müttefiklerle başa çıkamıyacağını anlamıştır.

2— Almanya harbi dünyaya yaymak ve bugünkü vaziyette maruz bulunduğu ağırlığı tak.im etmek kararındadır.

3— Norveç ve Danimarkada tutunmak, İsveçi de işgal etmek ve binnetice şimalinden herhangi bir tecavüze uğraması endişesini ber-

(Devamı üçüncü sahifede)

Yugoslav başvekili tecavüzün silâhla önleneceğini söyledi

Balkanlara bir taarruz halinde müttefikler derhal mukabele edecek

Balkanlarda herhangi bir tecavüz hareketine karşı derhal mukabeleye geçeceğini söyliyen Fransanın yakın şark ordusu kumandanı General Veygand Suriyede askerî bir teftişte

Paris, 18 (Radyo). — Siyasî mehafil, İtalya'nın Yugoslavya veya Yunanistana karşı harekete geçmek üzere hazırlandığı kanaatindedir.

İtalya'nın filosunun manevraları, Arnavutluğa amele kıyafetinde 20 bin amele göndermesi buna delildir.

Balkan devletleri, Veygand ordusunun derhal yardıma koşacağından emin olarak hâdiselerin inkişafına sükûnetle intizar ve azamî teyakkuz tetbirlerini almakta devam ediyorlar..

(Devamı 3 üncü sahifede)

Akdenizde müttefiklerin, İtalyanın ve diğer memleketlerin deniz ve hava üşlerini gösterir harita

Yeni Fin Sefiri bu sabah şehrimize geldi

Bir muharririmize dedi ki:

Bugünkü harp yeni sürprizler yapabilir. İki saniye sonra Balkanlara sirayet etmiyeceğini kim tahmin edebilir?

Finlandiya hükûmetinin yeni Ankara sefiri Baron Arno S. Kofkinem bu sabahki ekspresle şehrimize gelmiştir.

Yarın Ankaraya hareket edecek olan sefir bu sabah kendisile görüşen bir muharririmize şu beyanatta bulunmuştur:

«— Emperyalist hevesler güden bazı milletler dünyayı kana boyamek istemişlerdir. Finlandiya da bunların kurbanı olmak üzere iken hayatiyetile çalışaark istikâlini kurtarmıştır. Son harpten sonra memleketimizde tabii hayat yerine gelmiştir. Fakat her taraf bir harabe halindedir. Şimdi Finlandiyada büyük bir imar ve inşa faaliyeti başlamıştır. Viborg'tan hicret eden 40 bin kisiye de yer temin olunmaktadır. Tekmil Fin milletinin manevivatı yüksektir. İcabederse tekrar silâha sarılabiliriz.»

Baron Arno harbin Balkanlara

(Devamı 3 üncü sahifede)

Millî bünyeyi sarsacak suçlara karşı şiddetli tedbirler alınıyor

Muayyen bazı cürümleri işliyenler askerî mahkemelere verilecek

Ankaradan verilen malûmata göre, hükûmet millî müdafaayı korumak için yakında Meclise mühim bir kanun lâyihası verecektir. Hükûmet, bugünkü beynelmilel nazik vaziyette millî bünyeyi sarsacak hareketlere karşı şiddetli tedbirler almağa lüzum görmüştür. Yeni lâyihaya göre, ceza kanununda bulunan bazı suçlarla ayni kanunda yer almamış bazı suçları işliyenler veyahut işlemek teşebbüsünde bulunnlar askerî mahkemelere sevkedileceklerdir.

Bu meyanda casuslık yapanlar, aleyhimizde kasden tasni edilmiş haberleri öğrenmeğ ve dinlemeğe çalışanlar, memleket müdafaasına ait ve askerî esrar mahiyetindeki haberleri yayanlar veyahut bu yolda haber tasni edenler kolordu merkezlerinde kurulacak askerî mahkemelere verileceklerdir.

Bu mahkemelerin vereceği cezalar kat'î olup, temyiz edilemiyecektir. Lâyihada, bu gibi suçlar hakkında tatbik edilecek cezalar da tayin olunmuştur.

EN SON DAKİKA

Holanda müstemlekelerinde Amerika himayesi

Paris 18 (Radyo)— Holandanın Nevyork sefiri, Hariciye Müsteşarı Sumner Velsi ziyaret ederek, Holanda müstemlekelerinin şimdiden Amerika tarafından himaye altına alınması meselesini görüşmüştür. Amerika hükûmeti bu husustaki tertibatı almıştır.

Pek yakında bu müstemlekelerin Amerika himayesine geçmesi muhakkaktır.

(Diğer Telgraflar 3 üncü Sayfamızdadır)

Eski İzmit mebusu

Sırrının muhakemesi şehrimizde görülecek

Sırrının muayyen bir Avrupa memleketine sık sık gittiği tesbit edildi

(Yazısı 3 üncü sahifede)

Askeri Gözile Cepheler

İtalyan filosunun nümayişi

Ajanslar, İtalyan filosunun müttefiklerin Akdenizden şimale kuvvet çekmemelerini temin maksadile nümayiş manevralarına çıktığını, bildiriyor.

Bunda bir yanlışlık olsa gerek. Yanlışlık İtalyan donanmasının manevraya çıkışında değildir. O manevra ile temin edilmek istenen maksadın tefsirindedir.

Simalde İngiliz deniz kuvvetlerile Almanlar arasında parça parça, grup grup yapılan çarpışmalarda İngiliz filosunun Akdenizden kuvvet ayırmağa mecbur olmadığını İtalyanlar da pekâlâ bilirler. İngiliz - Alman deniz kuvvetleri arasındaki fark 1914 deki nisbette olsaydı, belki İngiliz Amiralliği Akdenizden kuvvet ayırmayı düşünürdü.

Halbuki şimal harbinin bugünkü vaziyeti İngiliz filosunun yarısile dahi Almanları hakkile yenebileceğini göstermiştir. İşin bu tarafını da herkes gibi İtalyanlar da hesaplarlar.

(Devamı 3 üncü sahifede)

EYÜP

Nereleri imar edilecek, ne yenilikler yapılacak?

Eyüp kaymakamı Sait Âli Yücel

(Yazısı 2 inci sahifemizde)

Bursa'da müthiş bir heyelân oldu

Dört ev yıkıldı, insanca zayiat yok!

Evvelki gece Bursanın Altıparmak mahallesinde üç evin tamamen yıkılması ve dört evin de harap olmasile neticelenen müthiş bir heyelân olmuştur.

Kayan 20 metre irtifaında bir tepenin torakları ve 3 - 4 tonluk kayaları bu evlerdeki halkın bir kısmı enkaz altında kalmıştır.

Zavallı kazazedeler pencerelerin demir parmaklıklarını kırmak suretile kurtarılmışlardır. Bu suretle hiçbir insan zayiatı olmamıştır.

ERZİNCANDA VE DİĞER YERLERDE

Erzincanda Mahmutlu, Güllüce, Hacı ve Cihanefendi çiftlikleri köylerini de azgın sular basmış-

(Devamı 3 üncü sahifede)

Harp filomuz Bandırmada

İki gündenberi Tekirdağında bulunmakta olan harp filomuz dün Bandırmaya gitmiştir.

ÇERÇEVE

Yumurta kapıda!

Aldığımız haberler, son günlerde Yugoslavyaya, siyasî pasaport taşıyan binlerce Alman seyyahının akın ettiğini bildiriyor.

Sık sık okuduğum (Fransa askerî mecmuası) ve bazı kitaplar, Almanların bu mahut sistemini harfi harfine ve aylarca evvel tasvir etmiştir. Bu seyyahların hemen hepsi (Gestapo) ya ve Alman umumî karargâhına bağlı ve çoğu kurmay zabitlerinden ibaret bir takım (serdengeçti) lerdir. Binbaşı (Cazal) isimli bir Fransız zabiti, yazdığı eserde, Almanların bu teşkilât sayesinde küçük milletleri nasıl içlerinden vuracağını ve arkadan gelecek ordulara zemin hazırlıyacağını anlatmıştı. Binbaşıya göre meselâ Holandada, bu türlü seyyah, komisyonçu ve tüccarlardan daimî olarak on binlerce (zatı şerif) vardır; ve bu yüzden Holandanın meşhur (suya boğma - İnondation) teşebbüsü belki de yapılamaz. Zira bunlar bir hamlede asker elbiselerini giyip (İnondation) merkezlerini zaptediverirler ve tam o anda Alman ordusu da sınırları aşar.

Akdenizde manevraya başlıyan İtalyan filolarını, bed baht bir gazete, İngiliz Akdeniz donanmasını Okyanusa çıkmaktan alıkomuş gibi bir gayeye atfetti. Zavallı idrak! Ayol, İngilizlerin anavatan ve Okyanus filoları bir azamet olduğuna ve karşısında hiçbir rakip bulunmadığına göre buna ne ihtiyaç var?.

İtalyan deniz manevraları, sadece İtalya - Arnavutluk deniz muvasalası ve Yugoslavya tehdidi gayesile yapılıyor.

Bütün bu işaretler, bence ilk darbenin Yugoslavya üzerine olacağını göstermekte.

Yugoslavyanın tenesine binilir binilmez de, İtalyan orduları Yugoslavya cenubundan Bulgaristanla, muvasala arıyacaklar, ve. . . .

Artık vesi mesi yoktur işin! Vesi mesi, dünya harbinin, en büyük sıklet merkezlerinden başlıcasını Balkanlarda kuracağıdır.

Böyle birşey olduğ takdirde, Romanya, Bulgaristan, Yunanistan harbin içindedir ve . . .

Vesi mesi, İngiliz ve Fransız orduları Selâniktedir, ve. . .

NECİP FAZIL KISAKÜREK

HÂDİSELER KARŞISINDA
Son Telgraf

SAHTE TURİST VE MÜTEHASSISLAR

Aylarca Norveçe taşınan Alman seyyahları meğer, hakikatte askermiş! Son istilâ hâdisesi olur olmaz, hepsi elbiselerini giymişler, ortaya çıkmışlar..

Gazeteler yazıyor, Yugoslavyada da, mütehassıs diye şurada burada çalışan 50 Alman, hakikatte zabitmiş! Tabi, hepsini kapı dışarı etmişler!

Almanlar, bu usulleri bıraksalar, iyi olacak, çünkü sulh avdet edince, hiçbir memleket, onlardan ne mütehassıs, ne de turist davet etmiyecek! Yine, kendileri ziyanlı çıkacaklar!

AKIL HOCALIĞI YAPACAKMIŞ!

Bir gazetede, dün, şöyle bir ilân gördük:

«Gazeteci olmak istiyen istidatlı bir genç arıyoruz. Talipler, müracaat etsinler.» Taliplerin, ne gibi şartları haiz olacakları da, madde madde yazılıyor.

Benim gibi, bu ilânı bir arkadaş da görüp okumuş.. Gülerek dedi ki:

— Bu kadar evsafı haiz olsam, gazeteciliğe talip olur muyum, hiç...

— Ne yaparsın, diye sordum.

— Gazetecileri toplar, bir mektep açar, onlara akıl hocalığı ederim, daha çok kazanırım..

İKİ KARDEŞ KRALIN TALİİ

Malûm ya, son zamanlarda istilâ edilen Danimarka ile, toprakları üzerinde harp cereyan eden Norveç Kralları kardeştir.

Felâket gelince, hep beraber gelirmiş..

Kör tali, iki kardeşin birden karşısına çıktı. Danimarka Kralı hemen teslim oldu. Norveç Kralı mukavemet ediyor. Kardeş kardeşe benzer mi? İşte en yeni misali..

Bu müstevli orduları, artık, Kral ailelerine dahi rahat vermiyorlar. Alman tayyareleri, Norveç Kralını bombardıman için emir almışlar. o neriye gitse, takip ediyorlarmış!

Dünya, ne günlere kaldı!

KADIN ÇORABI VE BESTEKÂR

İskoçyalı bir müzisyen, bestelediği şarkıların notalarını, kadın çorapları üzerine yazıyormuş.. Bu orijinal buluş sayesinde, bir çorap fabrikası ve bestekâr derhal meşhur olmuşlar... Şimdi, çorap fabrikası harıl harıl çorap yapıyor, bestekâr da, harıl harıl para kazanıyormuş!.

Bu gidişle, adamın milyoner olmamasına sebep yok.. Fakat, bestekârın şimdiki şöhretine mukabil, asıl eserleri olan şarkıları meşhur olamıyacak. Çünkü, bunları maalesef kadın çorapları üzerine yozıyor.

Halbuki, bilirsiniz, kadınlar, çorabı ancak bir gün giyerler, ertesi gün atarlar.

GÜNEŞLİ HAVA VE DİPLOMATLAR

Geçen gün, İstanbula gelen bir Avrupa devleti elçisi, kendisine dünya vaziyetini soran gazetecilere, şu cevabı veriyor:

— Havayı güneşli gördüğüm için memnunum..

Diplomatların böyle daima, havadan sudan konuşmaları usuldendir. Fakat, bu kadar hazır cevabını hiç görmemiştik!.

İnşallah, bu sayın diplomatın dediği gibi, bütün Avrupada güneşli havalar görülür.

AHMET RAUF

Eyübü güzelleştirmek için neler yapılacak?

Eyüp kaymakamı Sait Âli Yücel Eyübün imar işleri hakkında izahat veriyor

Eyübün sür'atle imarı için faaliyetle çalışılmaktadır. Eyüpte yapılan ve yapılacak olan işlerle kazanın ihtiyaçarı hakkınd kendisile görüşen bir muharririmize Eyüp kaymakamı B. Sait Âli Yücel şu izahatı vermiştir:

«— Dünyaca maruf olan güzel Haliçin baş kaza merkezi olan Eyübün imarında gözetilen başlıca gayelerden birisi de, burasının her şeyden evvel ecnebi seyyahlar için bir ziyaret yeri olarak kalmasıdır. Şehircilik mütehassısı M. Prost tarafından hazırlanan plân mucibince, halen kaymakamlığımızın işgal etmekte olduğu binanın bulunduğu Adadaki binalar istimlâk edilip yıkılacktır.

Buradan vapur iskelesine iki yol indirilecek ve kavis yaparak şehitliğe, Bahariye yolile birleştirilecektir. «Sahitlik» civarı modern bir hale getirilecektir. Burasını ağaçlandırma işine başlanılmış ve ilk partide 1000 fidan dikilmiştir.

Eyüp camiinin karşısı da açılarak bu güzel ve kıymetli eser meydana çıkarılacaktır. Karşıdaki adanın istimlâk olunup yıkılacak yerinde güzel bir park vücude getirilecektir. Sporcu gençlerimiz için bu civarda güzel bir Eyüp kartiye stadı da yapılacaktır.

Eyüp kazası yollarının sür'atle yapılması işi de ön plâna alınmıştır.

Eyüp - Rami arasında muhkem bir şose yapılacaktır. Eyüp - Edirnekapı arasındaki yol da parke olacak ve her iki tarafına sıra ile ağaçlar dikilecektir.

Eyüp mezarlıklarının esaslı surette ıslahı için de faaliyete geçilmektedir. Mezarlığın duvarları da tamir olunacaktır. Kazamızın imarına büyük bir hemmiyet veren Vali ve Belediye reisimiz B. Lûtfi Kırdar imar hazırlıkları ile meşgul olmakta ve mahallerinde tetkikler yapmaktadır.

Valimizin son tetkiklerinde işaret ettikleri Raminin eczane ve doktor ihtiyacı da temin olunmaktadır.

YENİ BİR OTOBÜS HATTI

Muhtelif fabrika ve sanayi imalâthanelerinin bulunduğu Eyüp - teki nüfus ve işçi kesafeti nazarı dikkate alınarak Eyüp - Edirnekapı arasınad da otobüs işletilmesi için halkımız tarafından kaymakamlığa bir müracaat yapılmış - tır. Keyfiyet Belediye otobüs komisyonunca tetkik olunmaktadır.»

HALK FİLOZOFU

Şanssız bilet

Nihaî zafer, elbette müttefiklerin olacaktır. Çünkü, müttefikler daha kuvvetlidir. Ne yapacağını bilmiyen, istilâ korkusile tirtir titriyen bitaraflar dahil, bütün cihan efkârı umumiyesi müttefiklerle ayni fikirdedir. Çünkü, müttefiklerin davası haklı, makul ve meşrudur. Ortada, bütün beynelmilel hukuku hiçe sayan, hürriyetleri, milletleri, devletleri ortadan kaldırmak kararında olan ve bu suretle dünya hegemonyasını elinde tutmağa çalışan istilâcı bir rejim var: Nazizm!.

Ve herkes biliyor ki, nazi zaferi demek, bugün kendisile ayni safta görünen devletler dahil, bütün yeryüzü topraklarının Alman müstemlekesi olması demektir. Hem de öyle bir müstemleke ki, ne hayat hakkı tanılır, ne insanlık hakkı, ne hürriyet hakkı!

Bedbaht Polonyada yapılagelmekte olan zulüm ve işkence meydanda.

Bütün insanlık, nazi şeflerinin emri altında, köle vaziyetine düşemez. Her millet hür, müstakil ve bütün beşerî haklarına sahip olarak yaşamak ister.

Harp, bu gaye ile yapılmaktadır.

Berlinin istilâ fikir ve plânına hudut yoktur. O, en küçük devletlerin en mukaddes haklarını çiğniyecek kadar ölçüsüz ve günahkâr bir hırs içindedir.

Fakat, bütün milletlerin her nevi haklarını bir anda yok etmeyi tasarlıyan ve adım adım bunu tatbike uğraşan nazi rejimi, bizzat Alman milleti için, şanssız bir piyango bileti haline gelmek yolunu tutmuştur. Çünkü nazizmin bu ölçüsüz hırsı, en nihayet, Alman milletinin haklarından mahrum kalmasına sebep olacaktır.

REŞAT FEYZİ

Harpte ekonomi

Millî iktısat ve tasarruf cemiyeti halkımıza hitaben bir beyanname neşretti

Millî iktısat ve tasarruf cemiyeti tarafından tekmil halkımıza hitaben bir beyanname neşrolunmuştur. Bu beyananme şöyle başlamaktadır:

«Yurddaşlar,

İçine harp ateşi düşmüş bir dünyada yaşıyoruz. Bugünkü dünyada milletlerarası sulh muvazenesi kısmen de olsa bozulunca bundan yalnız harbeden millet - ler değil; tekmil insanlık müteessir oluyor. Bu yüzden harp haricinde yaşıyan milletler de bir nevi sulh - harp ekonomisi güdüyorlar. Biz de ayağımızı dünyanın bu gidişine uydurmağa mecburuz.

Hükûmetimiz, alınması lâzım gelen her tedbiri zamanında alıyor. Halkımızın da, zamanın bu zaruretlerini anlıyarak hükûmetle el ve iş birliği yapacağına inanıyoruz.»

Bundan sonra beyannamede, milletçe ve devletçe ihtiyaçlarımızın çok olduğu gittikçe artmakta bulunduğu çünkü daima daha kuvvetli bulunmak istiyen canlı bir millet olduğumuz kaydolunarak her şeyden evvel istihsalâtımızı çoğaltmamız lâzım geldiği beyan edilmekte ve çiftçilerin her zamankinden fazla toprak sürüp ekmesi, sanayiciler ve işçilerimizin de ayni suretle istihsalâtlarını arttırmaları, makineleri iyi kullanmaları, hariçten makine ithali zorlaştığından onların hayatlarına ehemmiyet verilmesi istenmektedir.

Beyannamede bundan sonra halkımız da tasarrufa itinaya davet olunarak her türlü malzemeyi hesapla ve ancak lüzumu olduğu kadar kullanmaları beyan olunmaktadır.

Cemiyet beyannamede muhtelif tasarruf misalleri de göstermektedir. Bu meyanda elektrik de yapılaack yüzde on tasarrufla bir yılda 675 bin liralık kömür artacağı, kâğıtlardaki yüzde on tasarruftan da bir yılda 800 bin lira kazanılacağı, şekerdeki yüzde on tasarruftan da 3,5 milyon liralık az şeker sarfolunacağı zikredilmektedir.

—ooo—

İnhisarlar memurlarının ailelerine yardım

İnhisarlar idaresinin «evli memurlar ailelerine yardım cemiyeti» nin azaları peyderpey çoğalmaktadır.

Cemiyet şimdiye kadar 109 memur ailesine 104 bin 558 lira miktarında para yardımı yapmıştır.

Azaların sayısı 3887 ye baliğ olan cemiyet azaları her ay ancak 94 kuruş gibi cüz'i bir para vermektedirler.

Tekmil inhisar idaresi memurlarının bu teşekküle aza olmalarına çalışılmaktadır.

DIŞ POLİTİKA

İngilterenin darbesi

Yazan: AHMET ŞÜKRÜ ESMER

İngiliz askerî kuvvetlerinin Norveç topraklarına ayak basmasile İskandinavya harbi yeni bir safhaya girmiş bulunuyor. İskandinavya da nihayet Almanya ile İngiltere arasındaki muharebenin harp sahnesi olmuştur. Malûmdur ki İskandinavya memleketleri böyle bir âkıbetten korkarak Finlandiyaya yardım gönderilmesine muvafakat etmemişlerdi. Almanyanın da Norveçe muharebe etmek için gitmediği anlaşılıyor. Almanların bu işi tutumları, gösteriyor ki onlar da Sovyetlerin Finlandiyadaki hatalı yolunu takip etmişlerdir. Sovyetler, Finlandiya ile harbe girişmek istemişler: Komünist Finler vasıtasile devlet mekanizmasını ele geçirmiye çalışmışlardı. Kussinen'in Finlandiyada oynıyacağı fakat oynıyamadığı rolü, Almanlar Norveçte Küsling namındaki naziye oynatmıya çalışmışlar ve vaziyetin bir haftalık inkişafına bakılacak olursa, onlar da muvaffak olamamışlardır.

Almanların muharebesiz Norveç hükûmetini ele geçirmek hususundaki plânlarını tatbik edemedikleri de görülüyor. Bu programın tatbikatında bazı aksaklıklar olacaktır ki Almanlar Norveçi silâhla fetih ve istilâ etmiye mecbur kalmışlardır.

Londrada neşredien resmî bir tebliğde İngiliz askerlerinin Norveçte karaya ayak bastıklarını bildirmektedir. Tebliğ pek tabiî olarak ihracın nerelere yapıldığını bildirmiyor. Londra radyosunda birkaç gündenberi böyle bir askerî teşebbüsün yapılmak üzere bulunduğunu ima eden sözler söylenmekte idi. Radyo, Norveçlilere İngiliz askerlerini nasıl karşılıyacaklarını, onlara ne şekilde yardımda bulunacaklarını birkaç gündenberi tekrar edip duruyordu. Askerî harekâtın inkişafı hakkında henüz birşey söylenemez.

Her halde İngilterenin tecavüze uğrayıncıya kadar garantiyi reddetmekte ısrar eden Norveçin yardımına bütün kara, hava ve deniz kuvvetlerile ve bugünkü şartlar altında mümkün olan sür'atle koştuğu görülüyor. İngilterenin bu derece kısa bir zaman içinde kendişinden garanti kabul etmiyen, garanti meselesini de müzakereye bile girişmiyen bir devletin yardımına koşması İngilterenin, mücadeleden kaçındığı ve kendi muharebesini başkalarına yaptırmak istediği yolundaki Alman propagandasını suya düşürecektir.

İngilterenin şimalde giriştiği mücadele cidden çetin bir mücadeledir. İskandinavya memleketlerinin tedbirsizlikleri yardımlarını strateji bakımından pek elverişli olmıyan bir vaziyette bu mücadeleyi kabule icbar etmiştir. Fakat İngilterenin bu atılışında muazzam İngiliz imparatorluğunu kuran büyük ırkın cesareti, azmi ve metaneti görülüyor.

ADLİYE — POLİS

Mahkemeyi tahkir eden maznun

Bundan 11 ay evvel Aksarayda vukua gelen feci bir tramvay kazasının muhakemesine dün asliye 2 inci cezada bakılırken bir hâdise olmuştur.

Mahkemede okunan tahkikat evrakından anlaşıldığına göre, mezkûr kazada Muzaffer isminde 12 yaşında bir çocuk tramvay altında kalmış, fakat ölmemiştir. Bunun üzerine Aksaray deposundan bir yardımcı grupu çağırılmıştır.

Ustabaşı Osmanla yedi arkadaşından mürekkep olan bu yardımcı grupu bir kriko ile tramvayı kaldırmağa uğraşmışlar, fakat iki defa tramvayı krikodan zavallı çocuğun üzerine düşürmüşlerdir.

İşte o vakit de bedbaht kazazede koca tramvayın sikleti altında ezilip ölmüştür.

Dünkü celsede bu ölüm hadisesinin bir dikkatsizlik neticesinde vukua geldiğine dair olan tahkikat evrakı okununca, maznunlardan Osman sinirlenmiş ve uluorta söylenerek mahkemeyi tahkir etmiştir.

Bu vaziyet karşısında müddeiumuminin talebile Osman hakkında tevkif kararı verilip «heyeti hâkimeyi tahkir» suçundan dolayı cürmümeşhut mahkemesinde yeni bir dava açılmıştır. Bu dava bugün görülecektir.

BİR ÇOCUK KAZAEN KIZ KARDEŞİNİ ÖLDÜRDÜ

Gebze kazasının Tavşancıl nahiyesinin Şemsettin köyünde feci bir cinayet olmuştur.

11 yaşında bir erkek çocuk çifte ile oynarken, tüfek patlamış ve çıkan kurşun 10 yaşında bir kız çocuğuna isabet etmiştir. Çocuk, aldığı yaraların tesirile derhal ölmüştür. Kardeşinin öldüğünü gören 16 yaşında Şehabeddin de bundan müteessir olarak tabanca ile küçük katili öldürmüştür.

Bu iki feci katil vak'ası hakkında tahkikata Gebze müddeiumumiliği el koymuştur.

Liman ve deniz yollarında yapılan tahkikat

Liman ve deniz yolları idarelerindeki bazı yolsuzlukların tahkikatile meşgul olmak üzere, dün sabah Ankaradan şehrimize gelen iki maliye müfettişi bugün de mezkûr dairelerde çalışmışlardır. müfettişler; şu suiistimali ile eski Denizbank umum müdürlerinden Haruna lüzumundan çok fazla harcırah verilmesi vavapurların temizlenmesi işlerile meşgul olmaktadırlar.

KÜÇÜK HABERLER

★ Demir beyannamelerinin tasnifi işi dün bitirilmiştir. Bu sabahtan itibaren 5 gün içinde; ellerinde demir bulunan hiç bir tüccar mal satamıyacaktır.

★ Binbir direk mahzenlerinin içinin temizlenmesi kararlaştırılmıştır. Burası elektrikle de tenvir olunacaktır.

★ Gazi köprüsünün iki tarafının dolma kısımlarına ait demir parmaklıklar Almanyadan gelmiştir.

★ Köy enstitüleri teşkili hakkındaki kanun lâyihası dün Büyük Millet Meclisinde müzakere ve kabul olunmuştur.

★ Dün Kız mekteplileri arasında Şeref stadında yapılan atış ve koşu müsabakalarına kız muallim, Cumhuriyet, İstanbul kız, Çamlıca, Erenköy ve Kandilli liseleri atış finaline, kız muallim, Çamlıca, Erenköy, Kandilli kız liseleri de koşu finaline kalmışlardır.

Dost hükûmdarlara hediye edilecek Türkçe Kuran

Maarif Vekâletince Elmalı namile maruf âlim Hamdi hocaya tefsir ve türkçeye çevrilttirilen 9 ciltlik Kur'anıkerimden iki takım Maarif matbaasında müzehhep bir şekilde ciltlendirilip hazırlatılmaktadır.

Bu iki takım, dost İran hükûmeti reisi Şah Rıza Pehlevi ile Efgan hükümdarına hediye olunacaktır.

Biz Bize

Sahte Asprin

Bir zamandanberi gazeteler bir sahte asprin meselesinden bahsediyorlar. Hangi açıkgöz ise, maruf bir firmayı taklit ederek asprin yapmış ve piyasaya sürmüş. Bu işi yapan müessese ve sahtekârlar aranıyor.

Fakat, bu hâdise, bize hazin tarafından görünüyor. Çünkü, sahte asprin yapmak nihayet, âdi bir dolandırıcı işi değildir. Fennî, tıbbî bir iştir. Bu işi yapan da, herhalde, meslekten anlıyan bir adamdır. Daha açıkcası, münevver bir vatandaşın böyle bir sahtekârlık yapmış olması ihtimalini düşünüyoruz da, teessür duyuyoruz.

BURHAN CEVAT

İngiliz demiryollarında staj

Devlet Demiryolları umum müdürlüğü, bu yıl İngiltereye talebe ve staj yapmak için de işçi göndermeği kararlaştırmıştır. Bu talebe ve işçiler hazirandan sonra yola çıkacaklardır.

—o—

San'at mektepleri mezunları cemiyeti

Merkezi şehrimizde bulunan «Türkiye san'at mektepleri mezunları cemiyeti» Ankarada bir şube açmağı kararlaştırmıştır.

Bu şubeler peyderpey diğer şehirlere de teşmil olunacaktır. Cemiyet; muhtelif yerlerde sanayie ait konferanslar da verecektir.

Yazan: İskender F. SERTELLİ

BAR ÇİÇEKLERİ

No 134

— O halde beş dakika müsaade ediniz de giyineyim..

Yılmaz bahçede sigara içiyordu. Semihin kardeşi, Yılmaza çarçabuk bir kahve pişirdi:

— Ağabeyimin Marsilyaya gitmediğinden emin misiniz, beyefendi?

— Bilhassa bu mektuptan sonra Marsilya hikâyesini tekrarlamak abes olur, hanımefendi! Biraderiniz muhakkak İstanbuldadır.

— Ya haydutların eline düştüyse..

— Ziyanı yok. Başkalarını nasıl kurtarıyorsak, onu da kurtarırız. Merak edilecek bir şey yok ortada.

— Aman beyefendi! Bir haydut çetesi ağabeyimi ve karısını kaçırıyor.. Ortada merak edilecek bundan daha mühim bir hâdise tasavvur edilebilir mi?

— Merak etmeyin dedim ya. Ben size Semih Beyi de, yeni refikası hanımı da bulup getireceğim. Fakat siz de bundan sonra ağabeyinizi eve bağlamak için, onun arzularına karşı harekette bulunmayınız! Bunu bana vadediyorsunuz, değil mi?

— Söz veriyorum amma. Ben onun her dediğini yapmıştım. Hatta onun hatırı için, nikâhta sahte Selma rolünü bile oynamağa razı oldum.

Yılmaz hayretle genç kadının yüzüne baktı:

— Ne diyorsunuz? Selma hanım namına - o burada yokken - nikâh mı kıydınız?

— Evet. Niçin şaşıyorsunuz? Semih, İngilizlere Selmanın meşru kocası olduğunu anlatabimek için, bunu da yapmaktan çekinmedi. Fedakârlığımın derecesini görüyorsunuz ya..

Yılmaz kaşlarını kaldırarak güldü:

— Ağabeyiniz de yaman bir âşıkmış doğrusu! Fakat bütün bunlar geç kalmış tedbirlerdir. Eğer siz vaktile Selma hanımı köşkten kaçırtmamış olsaydınız, onunla iyi geçinseydiniz, Selmanın başına bu felâket gelmezdi.

— Gelecek ile olacağın önüne geçilir mi hiç beyim?

— Evet. Bazan geçilebilir. O buradan ayrılmasaydı, Altıparmak çetesi reisi ile Kurbalıda karşılaşmıyacaktı. Çolak Recebin onu Kurbağalı çayırında görüp sevdiğini Çamlıca tahkikatından sonra öğrendim.

— Demek ki onun başına gelen bu felâketin müsebbibi benim.. Öyle mi?

— Evet, hem de, yalnız onun değil. Ağabeyinizin başını yakan da sizsiniz. Eğer Selma evinize geldiği gün iyi geçinseydiniz, bugün bu felâketlerin hiç birine şahit olmıyacaktınız!

Celâl üst kattan bahçeye indi:

— Ben hazırım, Yılmaz Bey! Biraz beklettim amma, kusura bakmayın.

— O halde hemen yola çıkalım. Allaha ısmaradık, hanımefendi!

Yılmaz kalktı.. Semihin hemşiresinin elini sıkarak sokağa çıktı.

Celâl o gün, bu işi sonuna kadar takip etmeğe karar vermişti.

Bir arabaya binerek Kadıköyüne indiler.

★

Yılmaz, şüpheli izler üzerinde..

İki arkadaş Kadıköy iskelesine vardığı zaman saat onu vuruyordu.

Celâl Yılmaza döndü:

— Buradan vapurun köprüye, köprüden tekrar vaourla Kuzguncuğa geçmek uzun olacak. Bir otomobile atlayıp Üsküdar tarikile gitsek fena olmaz.

— Hay hay, bugün artık benimle beraberisiniz değil mi?

— Şüphesiz. Bugün de yarın da. Bu işin sonuna kadar.

— Bu kadar kat'î bir azimle yola çıktınız demek?!

— Evet,. Evet.. Size ne cesur bir adam olduğumu göstereceğim.

— Ben sizin cesaretinizi Modada rastladığım gece anlamıştım. Sizin yerinizde başkası olsaydı, bana sırtındaki elbiseyi - sokakta çıkarıp verir miydi?

— Bütün bunları bir arkadaş hatırı için yapıyorum. Semihi çok severim ben..

Otomobil ile Karacaahmet mezarlığından geçiyorlardı.

Celâ yavaşça sordu:

— Kuzguncukta ne yapacağız?

— Hele bir gidelim. Şimdiden bir şey söyliyemem.

— Elimizde bir ip ucu yok. Selmanın nerede bulunduğunu bilmiyoruz.

— Oraya varmadan bir şey söyliyemem dedim ya.

Yılmaz mezarlığa bakarak ilâve etti:

— Vaktile bu mezarlıkta da mühim bir sergüzeştim vardı.. Hey gidi günler. Ne cabuk gelip geçiyor.

— Burada da hırsız mı takip ettiniz?

— Evet. Hem de ne azılı bir hırsızdı. Gelip geçenlerin yolunu kesiyor.. Soyduktan sonra yolcuyu öldürüp bir çuvala koyuyor ve taze mezarların içine gömüyordu.

— Ne korkunç bir hikâye. Bari haydudu yakalıyabildiniz mi?

— Şüphesiz. Benim elimden kim kurtulur?!

(Devamı var)

Avrupa Harbinin Yeni Meseleleri

İzlanda ve Groenlant bahsi

Almanlar Danimarkayı yalnız tereyağı, sütü, yumurtası için değil, bütün İskandinav memleketlerini ele geçirmek için mevkilerini tahkim etmek maksadile istilâ etmişlerdir. Avrupalı askerî mütehassısların mütalealarından çıkarılacak netice şudur:

1— Gelişigüzel birşey olmuyor. Almanlar muhtelif hedeflerine varmak üzere türlü hesaplar yürüterek hareket etmişlerdir. Buna bir de cür'eti ilâve edince şimaldeki vekayiin ehemmiyeti kendini gösterdi. Fakat buna mukabil müttefikler tarafı nasıl bir sabır ve sebat ile çalıştıklarını isbat etmişler ve bunun mükâfatı olan muvaffakiyete ermişlerdir. Danimarkayı alarak oradaki boğazlara hâkim olduktan sonra Almanlar artık müttefiklerin girebilmesine mâni olacaklarını düşünmüşlerdir. Skajeraktan Osloya doğru yolu kendileri için temin etmeyi, ondan sonra Norveçi, sonra da İsveçi almayı kurmuşlardır. Bu plânın Danimarka tarafı tatbik edilebildiyse de diğer cihetleri Almanların aleyhine çıktı.

2— Danimarkanın istilâsı Amerikalıları çok alâkadar eden bir keyfiyet oldu: Danimarka kralına merbut bulunarak haricî münasebatında Danimarkayı takip eden İzlandaya karşı Almanların bir iki senedenberi bazı niyetleri olduğu anlaşılıyordu: İzlanda adasında tayyare karargâhları yapmak gibi. Oradan da bir gün Kanadayı tehdit etmek istediklerinden daha harpten evvel bahsedilmişti. İzlanda çok şimalde ve Amerika kıt'asına daha yakın bulunmaktadır.

Şimdi Danimarkanın istilâsı üzerine İzlanda haricî münasebetlerinde harekâtında serbest bulunuyor.

3— Diğer bir keyfiyet de Kanada hükûmeti ile Amerika Birleşik Hükûmetleri arasında müzakereler cereyan ettiğidir. Gerek İzlandanın, gerek en şimalde Amerikaya daha yakın olan cesim Groenland adasının vaziyetlerine dair Kanada, İngiltere ve Amerika hükûmetleri müzakereye girişmiş bulunuyorlar. Eğer İzlanda adasına, yahut 14 bin küsur İskimo ile ancak 200 küsur Danimarkalının yaşadıkları Groenlanda bir tek Alman askeri ayak basacak olursa Birleşik hükûmetlerin harbe girmesi lâzım geleceğini ileri süren Amerikalılar da var.

Alman tahtelbahirlerinin İzlandada, Groenlandda kendilerine üsler tedarik etmeleri ihtimalleri Amerikalıları düşündürmektedir. Fakat müttefiklerin Almanyaya karşı kazanmakta oldukları deniz muvaffakiyetleri bu kabil ihtimalleri uzaklaştırmakta, müttefiklerin kat'i zafere varacakları ümit ve kanaati yeni dünyada da gittikçe kuvvetlenmektedir.

ALİ KEMAL SUNMAN

Birimizin Derdi Hepimizin Derdi

Bir lokantacı kesilen cezadan şikâyetçi

Beyoğlunda Kalyoncukulluğunda 26 numarada lokanta ve birahaneci Anderya belediye memurları tarafından müessesesine 2 hafta içinde 30 lira para cezası kesildiğini bildirerek buna itirazla şu şikâyeti yapmaktadır:

«— Biz lokantacılar tarifelerimizi daima belediye iktısat müdürlüğüne tasdik ettiririz ve bu tasdik umumiyetle yemek ismi üzerine yapılmayıp etli sebzeler, çorbalar, tatlılar, et yemekleri gibi gruplar üzerinedir. Belediye iktısat müdürlüğünce tasdikli tarifemde iki etli yemekler 15 kuruştur. Bir memur tarafından yapılan bir sathî kontroldan sonra 12/4/940 tarihli ve 1935 numaralı bir ceza ihbarnamesi aldım ve bunda ceza kesmek için şu garip sebebin gösterildiğini hayretle gördüm:

«— Dükkânınızda 15 kuruşa etli bakla satıyorsunuz. Tasdikli tarifenizde etli bakla yoktur. Binaenaleyh 15 lira para cezası yazdık!»

Bir hafta evvel de bu hâdise tekerrür ettiğinden muhterem Belediye Reisimizin nazarı dikkatine bu muameleyi koymanızı rica eder ve bir mütalâa üzerine 30 lira para cezası yazılmasının hiç de doğru olmadığını arzederim.

Son Telgraflar

Almanların Şarnhorst zırhlısı karaya oturdu

Stokholm 18 (A.A.) — Hususî bir membadan alınan bir habere göre Almanların Şarnhorst zırhlısı Trodhjem yakininde Rissa körfezinde karaya oturmuş ve geminin kıç tarafı suya batmıştır.

Ayni membadan bildirildiğine göre bir Alman kruvazörü de Trondhjem'de karaya oturmuştur.

Romanya muhalifleri de hükûmetle beraber

Bükreş 18 (A.A.) — Havas Millî çiftçi fırkasının eski lideri B. Mihalache dün Kral tarafından kabul edilmiştir. Kral, kendisini Krallık meclisi âzalığına tayin etmiştir. Bu suretle B. Mihalache, millî teceddüt cephesine girmiş demektir.

Müşahidler, muhalefetin belli başlı şeflerinden birisinin bu suretle millî teceddüt cephesine girmesinin son derece mühim olduğunu ehemmiyetle kaydetmektedirler.

B. Mihalache, kendisine âzasından bulunduğu âyan meclisine girmek hakkı verecek olan millî üniformayı giymekten, şimdiye kadar imtina etmişti. Mumaileyh, Romanyada siyasî fırkaların ilgası üzerine siyasî hayattan çekilmeğe karar vermişti.

Müşahitler son kabine buhranı esnasında Kralın B. Mihalache'i yeni kabineyi teşkile memur etmiş olduğunu hatırlatmaktadırlar. Mumaileyhin imtinaı üzerine hükümdar, bu işi B. Tataresko'ya havale ve iş başına onu davet etmiştir.

Almanlar İsveç hududuna yaklaştı

Helsinki 18 (A.A.) — İsveçin Narvik - Lullea demiryolu üzerindeki ilk istasyonu olan Pingsraensen'den bildiriliyor:

Hududun öbür tarafında tam bir sükûn hüküm sürmekte olduğu zannedilmektedir. Almanların halihazırda İsveç hududuna birkaç kilometre mesafede kâin bulunan Bjoenuaell'i işgal etmiş oldukları tahmin ediliyor.

Harp Balkanlara Geliyor mu?

(Başmakaleden devam)

...raf etmek azmindedir. Bu sahada ordusunun bir kısmı ile çarpışırken iki milyonluk kadar bir orduyu da tahkim ettiği Holanda, Belçika, İsviçre hudutlarında ve Zigfrid'de müdafaada tutabilir, hem şimalde müttefikleri serbest bırakmamak, hem de cenubundan herhangi bir tecavüze uğramamak için evvelemirde Balkanlara saldırabilir ve bir hamlede Tuna boyunu Romanyadan kaynağına kadar kendi elinde bulundurmak teşebbüsüne geçebilir. Yani Tunayı kendi cenubu için tabiî müdafaa hududu ve hattı halinde bulundurmak istiyebilir.

4 — Almanyanın Balkanlara saldırması, harbin dünyaya yayılmasını teshil edeceği ve hattâ Sovyet Rusyanın da müdahalesini icap ettireceği için Almanya bu maksadını Balkanlara saldırmakla kolaylıkla temin edebilir.

5— Almanya Balkanları hayat sahası telâkki ettiği için Balkanlardaki maden, hayvan ve gıda maddeleri hazinelerini elinde bulundurarak; İtalya ve Sovyet Rusyayı da harbe sokmuş olarak bilâhare kat'i neticeyi garpta almak ümit ve hevesine kapılmış olabilir.

6— Sovyet Rusya ve İtalyayı harbe sokmıya muvaffak olduğu takdirde belki Japonya ve Amerikanın da harbe girmesi iktiza eder ve bu şekilde Almanya müttefikleri muhtelif cephelerde harbetmiye ve onların kuvvetlerini dünyanın her tarafına yaymıya sevkedebilir. Bu şekilde garp cephesinde, Aksayı Şarkta, Hindistanda, Irakta, Şimalde, Balkanlarda, Kafkasyada, Trablus ve Habeşistanda, Mısırda, Bahrimuhitler müstemlekelerinde ve dominyonlarda kara, deniz, hava kuvvetleri bulundurmıya ve hattâ harbetmiye mecbur olabilirler ve Almanya da ordusunu anavatan hudutları içinde ezdirmemiş olarak tutabilir.

Görülüyor ki, Almanya eğer şimdiden İtalya ile birlikte Balkanlarda harbetmiye karar vermiş ve «askerî, siyasî» maksatları üzerinde bir «takdim ve tehir» yapmış bulunuyorsa altı tanesini savdığımız gibi daha birçok sebepler de bu karar üzerinde müessir olabilir. Ancak, Almanya bu sebeplerin hepsinde de muhakkak ki yanılmış olacak ve netice itibarile Balkanların huzur ve sükûnetini ihlâl etmekten ve biraz daha kan dökülmesine yardım etmiş olmaktan başka hiçbir şey kazanmış olmıyacaktır.

İtalyaya gelince, eğer Almanya ile birlikte onun da Balkanlarda harbe gireceği muhakkak ise ve Brenner mülâkatı İtalyan ve Alman ordularının Balkanları taksimini derpiş etmiş ise İtalyaya da şimdiden yazık ettiğini ve yazık olacağını söyliyebiliriz. Nihayet, İtalya Alman ordusunun yardımı ile Balkanlarda ve Arnavutluk hudutları dışında belki anî bir iki muvaffakiyet kazanabilir, fakat, sonunda yalnız Arnavutluktan sökülüp atılmakla kalmaz ve muhakkak ki asırlık çizmesinden de olur!.

Bu itibarladır ki, İtalyanın böyle çılgın bir teşebbüse atılmasına hâlâ mantık ve insan iz'anı müsait bulunmamaktadır.

ETEM İZZET BENİCE

Deniz muharebesi devam ediyor

Skajeraktaki büyük deniz muharebesi bütün şiddetile devam ediyor. Bir Alman tebliğine göre İngiliz kruvazörlerinden birine ağır bir bomba isabet etmiştir. Kruvazörün battığı zannolunuyor.

Asker Gözile Cepheler

(1 inci sahifeden devam)

İngiliz Amiralliği, Narvikteki Alman destroyerlerinin mahvedildiği muharebeye Vorspit zırhlısının iştirak ettiğini resmen bildirdi. Okuyucular hatırlarlar; Vorspit, bir müddet evvel İstanbulu ziyaret eden İngiliz Akdeniz filosunun Amiral gemisi idi. O zırhlının şimdi şimalde bulunması, Akdenizdeki müttefikler filolarının tertip ve taksiminde esasen mühim değişiklikler yapıldığını göstermez mi?.

Bununla, İngilizlerin ya Akdeniz filosunun Amiral gemisini ve diğer cüzütamlarını, İtalyanların inşaatı tamamlanan yeni zırhlılarına göre değiştirdikleri, yahut Akdeniz kontrolünün mühim kısmını Fransız filosuna verdikleri anlaşılır.

İngilizler, birkaç ay evvel Akdeniz Amiral gemisi olan Vorspitin ismini gizlememekle, Akdeniz ve anavatan filolarının tertip ve taksiminde değişiklik yapmış olduklarını bu suretle ilândan çekinmemişlerdir.

Eğer İngiliz Amiralliği Akdenizden şimale kuvvet çekecek vaziyette bulunsaydı, herhalde Vorspit gibi mimli bir geminin ismini gizliyecek kadar evvelden ihtiyatlı davranırdı.

Bu sebepledir ki, İtalyan filosunun bu sıradaki nümayiş manevralarına başka manalar vermenin daha makul olacağını söyliyebiliriz.

Bir profesör bugün derste öldü

Güzel san'atlar akademisinde bugün saat yarımda sedef kakmacılık işleri profesörü Beşiktaşlı Vasıf dersten çıkmış ve atelyeye girmiştir. Bu sıralarda üzerine anî bir fenalık gelerek ölmüştür.

Yugoslav hududunda İtalyan tahşidatı

(1 inci sahifeden devam)

Londra 18 (Hususî) — Bir iki gündenberi Bakanlardan gelmekte olan haberler, Avrupanın bu mıntakasında vaziyetin gittikçe nezaket kesbetmekte olduğunu açıkça göstermektedir.

Bilhassa İtalyanın aldığı vaziyet nazarı dikkati celbetmektedir. İngiliz harp iktısat nazırı Kros dün beyanatta bulunarak şunları söylemiştir:

«— İtalüya, kendisine diğer bitaraf memleketlerden daha iyi muamele edilmesini arzu ediyor. İtalyan matbuatı, birkaç zamandanberi mütecaviz bir lisan kullanmağa başlamıştır. Biz ise, İtalyadan daha başka bir hattı hareket ittihaz etmesini istiyoruz. İtalya ile hiçbir kavgamız yoktur ve kendisile dost kalmak isteriz. Fakat İngiltere içini açıkça ortaya koyuyor. İtalya vaziyetini tasrih etmelidir.»

Diğer taarftan İtalyanın Fiyomedeki hava milis müdafaa kuvvetlerinin seferber edildiği ve Triyestede de yeni askerî ihtiyat tedbirleri alındığı bildirilmektedir.

Bari limanı memnu mıntaka ilân edilmiştir.

Bundan başka İtalyanlar son günlerde Arnavutluğa binlerce asker göndermişlerdir. Bari limanının memnu mıntaka ilân edilmesinin yeni sevkiyat ile alâkadar olduğu zannedilmektedir.

Diğer taraftan Sovyetlerin de Romanyayı sıkıştırmıya başladıkları anlaşılıyor.

Bükreşten bildirilmiğine göre Sovyet hükûmetinin, Dinyester - de güya vukua geldiği söylenen bazı hâdiseler hakkında Romanya hükûmetine verdiği on beş maddelik nota, Bükreş mehafilinde hayretle karşılanmıştır.

Bununla beraber, Sovyet notasının kat'iyyen bir ültimatom mahiyetinde olmadığı ve notada bahsedilen on beş hâdiseden on dördünün zaten vukua gelmediği, birinin de o kadar ehemmiyeti haiz olmadığı bildirilmektedir.

Diğer taraftan da Yugoslav hudutlarındaki Alman kuvvetleri birkaç fırka ile daha takviye edilmiştir.

Slovakyada Macar hudut'arına doğru tahşidat yapıldığı da söylenmektedir.

Yugoslav hükûmeti. Belgrat ve Zağrepte ikametleri mecburî olmıyan ecnebileri hudut haricine çıkarmağa karar vermiştir.

Balkan memleketlerindeki salâhiyettar müşahitler, bir Alman taarruzunun Holanda ve Belçikadan ziyade kendi memleketlerine tevcih edilmesi korkusu içindedir.

Budapeşte 18 — Macar Başvekili, hükûmet partisinin bir içtimaında, hükûmetin meclisi fesih kararını elinde bulundurduğunu, icabederse bundan istifade edeceğini söylemiştir.

BÜTÜN İTALYAN GEMİLERİ LİMANLARA DÖNÜYOR

Paris 18 (Radyo) — İtalya hükûmeti, hariçte bulunan büyük ve küçük bütün İtalyan gemilerinin derhal mensup oldukları limanlara dönmeleri için radyo ile emir vermiştir. Bu gemilerin asker nakline tahsis olunacağı söyleniyor. Fakat bu askerlerin nereye gönderilecekleri mektum tutuluyor.

YUGOSLAVYA MOSKOVAYA BİR MURAHHAS GÖNDERDİ

Berlin 18 (Radyo) — Yugoslavya hükûmeti Sovyetlerle anlaşmak, münasebatını takviye etmek için Miloviç Loriyoviç'i Moskovaya göndermiştir.

Bükreş 18 (Hususî) — Hükûmet, askerî ve sivil tayyarelerin petrol mıntakaları üzerinden uçmalarını sureti kat'iyede menetmiştir.

YUGOSLAVYA İSTİKLÂLİNİ SİLÂHLA MÜDAFAA EDECEKTİR

Belgrat 18 (Hususî) — Yugoslav Başvekili Tsvtkoviç, Belgrat panayırına gelen Bulgar gazetecilerine beyanatta bulunarak demiştir ki:

«— Bitaraf kalmak emelimizdir. Fakat taarruza uğrarsak, İstiklâlimizi muhfaza edeceğiz. Biz Slâv milletleri birbirimize yardım etmeli, istiklâllerimizi müştereken müdafaa eylemeliyiz. Orta Avrupa bizim için bir misal teşkil ederr. Oradaki Slâvlar müşterek hareket etselerdi, bugünkü hal başlarına gelmezdi. Bulgristan ve Yugoslavya birbirlerine yardım ederlerse Balkanlarda sulh ihlâl edilemez.»

Londra 18 (Hususî) — İtalyanın son günlerdeki hazırlıkları İngiliz mehafilinde dikkatle takip edilmektedir.

İtalyada tecil edilmiş olan 911, 912, 913 ve 914 sınıfları silâh altına alınmıştır. Yugoslav hududunda mühim İtalyan kuvvetlerinin bulunduğu bildirilmektedir İtalya harbe girdiği takdirde, müttefikler pek çabuk mkabele edecektir.

Londra 18 — Bükreşten gelen haberlere göre, Romanyadaki Almanların ikamet sebeperinin araştırılmasına başlanmıştır. Son zamanlarda Romanyaya turist kıyafetile 90 bin Alman gelmiştir.

Eski İzmit mebusu

Eski iktısat vekillerinden sabık Kocaeli müstakil meb'usu Sırrı hakkında «devletin siyaseti ve rejim aleyhinde mektuplar gönderip isyana teşvik etmek» suçundan dolayı şehrimiz polisince yapılan tahkikat ikmal olunmuştur.

Mumaileyhin muhakemesi şehrimizde ve askerî mahkemede görülecektir. Bu husustaki formaliteler ikmal olunmak üzeredir.

Suçlunun konferans, kongre gibi yevmî hâdiselerden istifade edip konferansçılara, doktorlara başı tebrik mahiyetinde başlıyan mektuplar gönderdiği, fakat bu mektupların son tarafında telkinlerde bulunduğu anlaşılmıştır.

Mumaileyh Türk - İngiliz ittifakı aleyhine yazdığı bu mektupları posta ile avukat, muallim, yüksek memur, muharrir, tüccar ve komutan gibi muhtelif meslek erbabına göndermiştir.

Mavi bir zarf taşıyan bu mektuplardan biri geçenlerde polise verilmiştir.

Bunun üzerine tahkikat genişletilmiş ve işe başlanıldığının üçüncü günü bu mavi zarflı mektuplardan otuz tanesi elde edilmiştir. Bugün bu mektuplardan 209 tanesi zabıtanın eline geçmiştir. Mektuplar, şehrin muhtelif semtlerindeki posta merkezlerinde ve sokaklardaki posta kutularına atılmış olduğundan ilk defa bu işin mühim bir şebeke tarafından yapıldığı zehabı hasıl olmuştur. Bunun üzerine polis, bütün posta kutuları ile posta merkezlerine birer memur koyup mavi zarflı mektup atanların hüviyetlerini birer birer tahkike başlamıştır. Ayni zamanda mektupların muhteviyatına göre, bunların kimler tarafından yazılması ihtimali olduğu düşünülmüş, bu adamlar sıkı bir tarassut altına alınmıştır.

BİR AKŞAM VAKTİ...

Diğer taraftan Boğazkesende Emek apartımanında oturan Sırrının evini - ihtiyaten - tarassut etmekte olan bir sivil memur bir akşam vakti mumaileyhin elinde bir kâğıt destesile apartmandan çıktığını, fakat bilâhare hemen geri dönerek apartımanının penceresinden sokağı gözetlediğini görmüştür.

Bunun üzerine kendisinden ilk esaslı şüphe başlamış ve 2 nisan günü akşamı Sırrı Beyoğlunda bir posta kutusuna bir haç mavi zarflı mektup atarken yakalanmıştır.

Bu zarflar hâkim huzurunda açıldığı vakit muhteviyatının ayni olduğu görülmüştür. Evinde yapılan aramada da bir daktilo makinesi bulunmuştur.

Sırrı sorgusunda:

— Bu benim kendi içtihadım dır. Mezkûr anlaşmıya muhalifim!.»

Dahiliye Vekili Faik Öztrak; Sırrının bu işte yalnız hareket ettiğini ve suç ortağı olmadığını beyan etmiştir.

AVRUPA SEYAHATLERİ

Diğer taraftan mumaileyhin son zamanlarda muayyen bir Avrupa memleketine sık sık seyahatler yaptığı da tesbit olunmuştur.

SARSILMAZ BİR ZAFER KALESİ

Paramunt şirketinin 4 üncü harikası CECİL B. DEMİL 'in en güzel şaheseri

ATLAS EKSPRESİ

Günlerdenberi tekmil İstanbulluları coşkun bir sel gibi

LÂLE Sinemasına akıtıyor

Bu eşi görülmiyen fil min bir hafta daha devam edeceğini müjdeleriz.
İlâveten: En son dünya haberleri: Bugün Ekspresle gelen PARAMUNT JURNAL'da
DİKKAT: Suareler için numaralı koltukların evvelden aldırılması rica olunur. Telefon: 43595

Yazan: Rahmi YAĞIZ — No: 87

Donanma Geliyor

Enver paşa Amiral Suşon'u hadit bir nazarla tepeden aşağıya süzdü

...zamızın merkez nahiyesi sahillerinde görülen iki düşman tahtelbahiri şehri anî bir ateş baskınına tutmuş, 10 dakika fasılasız devam eden ateş gümrük muhafaza merkezi ile bazı binaları hasara uğratmış, sahil muhafaza kıtaatımızın tüfek ve mitralyözle yaptıkları müdahale ve mukabele karşısında iki adet torpito endahtını müteakip sefaini mezkûre sahilden uzaklaşarak denize dalmışlar ve bir semti mechule doğru nazardan kaybolmuşlardır.

Yedi yaralı ve iki ölü ile bazı ebniyenin hasarından ibaret olan zayiatımızla birlikte vaziyet berayı malûmat arzolundu.

21 cemaziyelevvel 334

Mudanya liman reisi Saffet

Bu telgraf, asabî Başkumandan vekilini çileden çıkaracak bir hiddet sağnağile sarstı. Donanma kumandanı Soşun çağırıldı. Vaziyet ona da gösterildi. Alman amirali şaşılacak bir soğukkanlılıkla Harbiye Nazırının asabiyetine aldırmıyarak şöyle bir cevap verdi:

— Tahtelbahirlerin Marmaraya girdikleri aylardanberi destroyerlerimiz devamlı takiplerle peşlerini bırakmıyorlar.. Çanakkale boğazı, denizaltı geçitlerine dahi müsaade etmiyecek şekilde yeniden tahkimatla kapatıldı. Bu maruzatımdan maksat, bugünkü harp vaziyetimizde boğazdan içerden dışarı veya dışardan içeri hiçbir geçiş yapılamıyacağını tebarüz ettirmektir. Hal böyle iken bu tahtelbahirler aylardanberi Marmarada cirit oynamak için lüzumlu mayi mahrukatı, iaşe levazımını nereden bulduklarını aramak elzemdir.

Enver Paşa, Suşonu hadit bir bakışla tepeden tırnağa süzdü.. Amiralin bu söylediklerini kabul etmiyen bir eda ile cevap verdi:

— Harbin ikinci yılına girdik Amiral.. Hâlâ ilk günlerdeki düşman deniz faikiyeti devam ediyor ve siz; bunu önliyeceğinize, Marmarayı tahtelbahirlerden temizliyeceğinize bize garip fikirler izah etmek için fırsat aramakla meşgulsünüz!.

Suşon güldü:

— Her birimiz, kendi hesabına düşen hizmeti tamam olarak başarmak davasile kumandamız altındaki vazifelerimize bütün kabiliyetimizle sarılmış bulunuyoruz. Fakat ekselâns, bizi mazur gösterecek sebepler ve şartlar arasında yine işin aksıyan tarafını ihmal ederek bunun sucunu da bize yüklemek haklı bir hareket olamaz!.

Enver Paşa hırsından tepinerek haykırdı:

— Amiral! Vaziyeti münakaşa etmenizi değil, salâhiyetiniz dahilindeki başarılamıyan işlerin düzeltilmesini istiyorum sizden..

Ve.. bu münakaşa epey uzadı.. Suşon, bir bakıma haklı görünüyordu. Davustun elile levazımatı umumiyeden alman benzinlerin Marmaradaki düşman gemilerine verilerek bunların faaliyetlerini sürdürmelerine sebep olmanın hesabını hiç şüphe yok ki Alman amirali verecek değildi. Lâkin Enver Paşaya meram anlatmanın imkânı yoktu.

Başkumandan vekili bütün kabahati donanma kumandanına buluyor, Marmarada başgösteren ve zaten hırpalanmış Osmanlı efkârı umumiyesinin maneviyatını altüst eden bu hâdiselere mâni olmasını istiyordu.

(Devamı var)

SON TELGRAF'ın tarihî tefrikası: 42

Reşit Paşanın Hatıratı
MAKEDONYA ATEŞLER İÇİNDE

Yazanlar: İskender F. SERTELLİ — Cevdet Reşit YULARKIRAN

Muhtelif mıntakalarda Jandarmalar arttırılacağına bilâkis eksiltilmişti

Fransız binbaşısı Lâmuş Beyin tatbikini ısrarla istediği bu tensikata göre, meselâ Demirhisarda birinci sınıf elli piyade neferi varken, bunun adedi otuza indirilmişti. Demirhisar jandarma kumandanı mutasarrıflığa telgraf üstüne telgraf yağdırıyordu. (Vesika: No. 10).

Petric, Menlik, Razlık jandarma kuvvetleri de arttırılacağına, bilâkis indirilmişti. Her nedense yalnız Nevrekop ve Cumaibâlâ jandarma kuvvetleri yüzde on nisbetinde arttırılmış ve iki mülâzim ilâve edilmişti. Halbuki, o sırada Menlik, Petriç ve Razlık mıntakaları eşkiya yatağıydı ve en azılı Bulgar çeteleri bu mıntakalarda faaliyet gösteriyorlardı.

Resit Paşa:

— Nevrekop ve Cumaibâlâ mıntakalarından ziyade diğer kazaların jandarmalarını takviye etmemiz lâzımdır.

Dediyse de, Mösyö Verand bu itiraza cevap vermemiş, bildiğini yapmıştı.

Menlikte 65 jandarma varken bu yekûn 46 ya indirilmiş ve Nevrekopta 52 jandarma bulunurken, bu miktar da süvari ve piyadesile beraber 80 e iblâğ edilmişti. Bu tensikin ölçüsü ne idi? Bunu bulmak ve anlamak kabil olmuyordu. Mahallî asayiş bu yüzden büsbütün bozulmuş, çeteler faaliyetini eskisinden fazla arttırmıştı.

Bahsi geçen listede jandarmaların mahal ve sureti istihdamları gösterildiği halde, ecnebilerin seyahatleri esnasında muhafazaları için yanlarına terfik edilen jandarmalardan bahsedilmemekte idi. Halbuki, bu mesele hükûmeti her zaman düşündüren ve ufak bir tedbirsizlik yüzünden büyük hâdiselere meydan veren bir ehemmiyeti haizdi.

Bunun içindir ki, jandarma kuvvetlerini ekseriya nizamiye efradı ile takviye etmek zarureti hasıl olmuştur.

Merkezde yani Serezde olduğu gibi, mülhakatta da ayni müşkülât yüz gösteriyordu. Hattâ bazı mahallerde askerin bile azlığından şikâyet ediliyordu.

Bu sırada Petriç kaymakamından gelen bir şifre, oradaki hükûmet kuvvetleri hakkında bize çok acı bir hakikat arzetmektedir.

(Vesika: No. 13)

Petriç - mahremdir -

Serez mutasarrıfı Reşit Paşa hazretlerine

«Bir hafta sonra kazamız civarından geçecek bir Bulgar çetesinin, dereboyundaki jandarma karakolumuzu bomba ile berhava edeceği ve köylerin yakılacağı ve karakol jandarma efradından sağ kalacakların itlâf edileceği köylü muhbirler vasıtasile haber alınmıştır.

Halbuki, kasaba dahilindeki jandarmamızın azlığı ve piyade askerinin hükûmete ancak elli kişi kadar yardım edebileceği gözönünde tutularak, bu felâketi önlemek için, buralarda daimî bir kuvvetin bulunması lâzımdır. Aksi takdirde hükûmetin haysiyet ve şerefi ayaklar altına düşürülerek bu vaziyet karşısında şımaracak eşkiyanın hattâ kaza merkezine bile hücum etmek cesaretini göstereceğinde şüphemiz yoktur. Telâfisi imkânsız ve müessif hâdiselere meydan kalmadan gerek asker ve gerekse jandarma miktarının arttırılmasını temine himmet ve inayet buyurulmasını selâmeti memleket ve haysiyeti hükûmet namına arz ve istirham eylerim.»

Petriç kaymakamı

Petriç kaymakamının bu şifresi çok dikkate şayandır. Kaza kaymakamı vaziyeti o kadar tehlikeli görmüş ki, bulunduğu devrin şartlarını düşünmeden, şiddetli bir lisan kullanmağa mecbur olmuştur.

Şehrin nüfusu.. ve asayiş meselesi

Reşit Paşa, mülhakattan gelen şikâyetleri aynen vilâyete bildirirken, bu kadar az bir kuvvetle asayişi temin edilmek istenen şehrin nüfusu hiç de gözönünde tutulmuyordu.

(Devamı var)

Yeni Fin sefiri bu sabah geldi

(1 inci sahifeden devam)

sirayet etmek ihtimali olup olmadığı hakkındaki sualimize de şu cevabı vermiştir:

«— Bugünkü harp umulmıyan sürprizler yapabilir. Meselâ iki saniye sonra Balkanlara sirayet etmiyeceğini kim tahmin edebilir? Fakat bu bir tahmindir. Kat'i bir şey söylemeğe imkân yoktur.»

Sefir sözlerini şöyle bitirmiştir:

«— Türkiyenin Balkanlarda sulhun bekçisi olduğuna kaniim. Finlandiya hakkında Türkiyeden gösterilen sempatiye müteşekkirim.»

—ooo—

Bir Alman tayyaresi karargâhı bombardıman edildi

Londra 18 (Hususî) — İngiliz deniz kuvvetleri dün Norveçteki Almanların işgali altında bulunan Stavanger hava üssünü bombardıman etmiştir. Tayyare meydanı bir saat yirmi dakika obüs yağmuru altında bırakılmıştır.

Norveçte bir tayyare mektebi talebesi, mekteplerinin Alman tayyareleri tarafından bombardımanı üzerine, tayyareleri kurtarmak için havalanmışlar ve şiddetli bir kar fırtınasına rağmen hududu geçerek, İsveç topraklarına inmişlerdi.

—ooo—

(80.000) Lira

Millî piyangonun 1 inci çekiliş biletleri satılığa çıkarılmıştır. Biletlerinizi bugünden alınız. 80.000 lirayı kazanacak olan bilet belki de yarına kadar satılmış olur.

Bursada müthiş bir heyelân

(1 inci sahifeden devam)

tır. Fıratın tuğyanının bu ay nihayetine kadar devam edeceği tahmin olunmaktadır.

Erzincan vilâyet meclisi zelzeleden sonra dün ilk defa bir barakada toplanmıştır. Meclis büyüklere tazim telgrafları çekilmesini kararlaştırmış ve ölenlerin hatıralarının tazizi için üç dakika sükût etmiştir.

Dün Karsta ve Muğlada şiddetli bir zelzele olmuştur.

Edirnede sular altında kalan Bosna köyü halkından 550 kadın ve çocuk kayıklarla Edirneye getirilmişlerdir. Sular dün gece 230 santim düşmüştür.

Ege ve İzmirde de şiddetli yağmurlar tahribat yapmıştır.

KEMERBURGAZDA DA BİR HEYELÂN OLDU

Kemerburgaz nahiyesinde de ehemmiyetli bir heyelân olmuştur. Nahiyenin Ağaçlı köyünde büyük bir arazi parçası evlerin üzerine doğru kaymıştır. Bunun üzerine keyfiyet vilâyetimize bildirilmiş ve bir mühendis heyeti vak'a mahalline gitmiştir. 15 - 20 ev vaziyetleri tehlikeli görülerek tahliye ettirilmiştir.

İstanbul Sıhhî Müesseseler Arttırma Ve Eksiltme Komisyonundan:

Şişli cocuk hastanesinin 1997 lira 70 kurş keşif bedelli mutfak ikmali inşaatı işi açık eksiltmeye konulmuştur.

Eksiltme 3 mayıs 940 cuma günü saat 15 de Cağaloğlunda Sıhhat ve içtimaî Muavenet Müdürlüğü binasında kurlu komisyonda yapılacaktır.

Muvakkat teminat 150 liradır. İstekliler şartname, proje, keşif ve sair evrakı her gün komisyonda görebilirler.

İstekliler 1940 yılı ticaret odası vesikasile 2490 sayılı kanunda yazılı vesikalar ve bu işe yeter muvakkat teminat makbuz veya banka mektubu ile birlikte eksiltme tarihinden 8 gün evvel İstanbul vilâyetinden almış oldukları ehliyet vesikalarile birlikte belli gün ve saatte komisyona gelmeleri.

FOSFARSOL
KAN, KUVVET, İŞTİHA Şurubu

FOSFARSOL, Kanın en hayatî kısmı olan kırmızı yuvarlacıkla rı tazeliyerek çoğaltır. Tatlı iştah temin eder. Vücude devamlı gençlik, dinçlik verir. Sinirleri canlandırarak asabî buhranları, uykusuzluğu giderir. Muannit inkıbazlarda, barsak tembelliğinde, Tifo, Grip, Zatürrieye, Sıtma nekahetlerine, Belgevşekliği ve ademi iktidarda ve kilo almakta şayanı hayret faydalar temin eder.

FOSFARSOL'ün diğer bütün kuvvet şuruplarından üstünlüğü DEVAMLI BİR SURETTE KAN, KUVVET, İŞTİHA TEMİN ETMESİ ve ilk kullananlarda bile tesirini derhal göstermesidir.

Sıhhat Vekâletinin resmî müsaadesini haizdir. Her eczahanede bulunur.

SATIŞ İLÂNI

İstanbul Dördüncü İcra Memurluğundan:

Terazidil, Fevziye ve Bedriye tarafından vakıf paralar idaresinden 24751 ikraz No. sile borç alınan paraya mukabil birinci derecede ipotek gösterilmiş olup borcun ödenmemesinden dolayı satılmasına karar verilen ve tamamına ehlivukuf tarafından (1200) lira kıymet takdir edilmiş olan Unkapanında eski Halil aktar yeni Kasap demirhun mahallesinin eski Kuruçeşme yeni Konakçeşme sokağında eski 4 yeni 10 taj 8 kapı 1002 ada, 6 parsel No. lı şarken 7 parsel No. lı ev şimalen Kurakçeşme sokağı garben Durakçeşme çıkmazı sokağı, cenuben 5 parsel No. lı ev ile mahdut bir kâgir evin evsaf ve mesahası aşağıda yazılıdır.

Kapıdan girildikte zemini kısmen kırık çimento şaplı bir koridor üzerinde bir oda ve kırık malta döşeli bir mutfak ve mutfakta bir kuyu ve odadan sokağa çıkılır bir kapı vardır.

13 basamak ahşap merdivenle birinci kata çıkıldıkta merdiven başı ve iki oda, bir halâ.

İkinci kata on iki basamak ahşap merdivenle çıkılır burada bir sofa üzerinde iki oda (biri şahnişli) ve bir halâ ve çatı arasına çıkan ahşap merdivenin yanında bir yüklük vardır.

Binanın beden duvarları kâgir diğer aksamı ahşaptır.

Mesahası: Heyeti mecmuası 52,46 metre murabbaı olup 43,31 metre murabbaı üzerine bina inşa edilmiş geri kalanı bahçedir.

Yukarıda hudud evsaf ve mesahası yazılı gayrimenkulün tamamı açık arttırmaya konmuştur.

1 — İşbu gayrimenkulün arttırma şartnamesi 23/4/940 tarihinden itibaren 937/276 numara ile İstanbul dördüncü icra dairesinin muayyen numarasında herkesin görebilmesi için açıktır. İlânda yazılı olanlardan fazla malûmat almak istiyenler, işbu şartnameye ve 937/276 dosya numarasile memuriyetimize müracaat etmelidir.

2 — Arttırmaya iştirak için yukarıda yazılı kıymetin yüzde 7,5 nisbetinde pey veya millî bir bankanın teminat mektubu tevdi edilecektir. (Madde 124)

3 — İpotek sahibi alacaklılarla diğer alâkadarların ve irtifak hakkı sahiplerinin gayrimenkul üzerindeki haklarını hususile faiz ve masrafa dair olan iddialarını işbu ilân tarihinden itibaren yirmi gün içinde evrakı müsbitelerile birlikte memuriyetimize bildirmeleri icabeder. Aksi halde hakları tapu sicili ile sabit olmadıkça satış bedelinin paylaşmasından hariç kalırlar.

4— Gösterilen günde arttırmaya iştirak edenler arttırma şartnamesini okumuş ve lüzumlu malûmatı almış ve bunları tamamen kabul etmiş ad ve itibar olunurlar.

5 — Gayrimenkul 23/5/940 tarihinde perşembe günü saat 14 ten 16 ya kadar İst. 4 üncü icra memurluğunda üç defa bağırıldıktan sonra en çok arttırana ihale edilir. Ancak arttırma bedeli muhammen kıymetin yüzde 75 ini bulmaz veya satış isteyenin alacağına rüçhanı olan diğer alacaklılar bulunup da bedel bunların bu gayrimenkul ile temin edilmiş alacaklarının mecmuundan fazlaya çıkmazsa en çok arttıranın taahhüdü baki kalmak üzere arttırma 15 gün daha temdit edilerek 7/6/940 tarihinde cuma günü saat 14 ten 16 ya kadar İst. 4 üncü icra memurluğu odasında arttırma bedeli satış istiyenin alacağına rüçhanı olan diğer alacaklıların bu gayrimenkul ile temin edilmiş alacakları mecmuundan fazlaya çıkmak ve muhammen kıymetin % 75 ini tutmak şartile en çok arttırana ihale edilir. Böyle bir bedel elde edilmezse ihale yapılmaz ve satış talebi düşer.

6 — Gayrimenkul kendisine ihale olunan kimse derhal veya verilen mühlet içinde parayı vermezse ihale kararı fesholunarak kendisinden evvel en yüksek teklifte bulunan kimse arzetmiş olduğu bedelle almağa razı olursa ona, razı olmaz veya bulunmazsa hemen on beş gün müddetle arttırmaya çıkarılıp en çok arttırana ihale edilir. İki ihale arasındaki fark ve geçen günler için yüzde 5 den hesap olunacak faiz ve diğer zararlar ayrıca hükme hacet kalmaksızın memuriyetimizce alıcıdan tahsil olunur. (Madde 133).

7 — Alıcı arttırma bedeli haricinde olarak yalnız tapu ferağ harcını yirmi senelik vakıf taviz bedelini ve ihale karar pullarını vermeğe mecburdur.

Müterakim vergiler tenvirat ve tanzifat ve tellâliye resminden mütevellit belediye rüsumu ve müterakim vakıf icaresi alıcıya ait olmayıp arttırma bedelinden tenzil olunur.

İşbu gayrimenkul yukarıda gösterilen tarihte İstanbul dördüncü icra memurluğu odasında işbu ilân ve gösterilen arttırma şartnamesi dairesinde satılacağı ilân olunur. (3087)

Fakir Mektep Çocuklarına Yardım Cemiyeti İdare Heyeti Tarafından:

Cemiyet âzalarını umumî toplantıya davet:

Nizamnamenin 18, 24 ve 27 inci maddeleri mucibince aşağıda yazılı husuların müzakeresi için 14/4/940 tarihinde akdedilen içtimada matlûp ekseriyetin temin edilememesi sebebile ayni ruznamede gösterilen maddeler müzakere edilmek üzere içtimaın 28/4/940 tarihine tesadüf eden pazar günü saat 10,30 a talik edildiği cihetle bu gün ve saatte azaların cemiyet merkezinde hazır bulunmaları rica olunur.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası

13 Nisan 1940 Vaziyeti

AKTİF

		Lira
KASA:		
Altın: Safi kilogram 71.721.231	100.881.649,66	
BANKNOT	13.339.723,50	
UFAKLIK	1.840.865,19	116.062.238,35
Dahildeki Muhabirler:		
Türk lirası	193.643,75	193.643,75
Hariçteki Muhabirler:		
Altın: Safi kilogram 5.822.123	8.189.281,67	
Altına tahvili kabil Serbest dövizler	84.105,10	
Diğer dövizler ve Borçlu kliring bakiyeleri	30.477.100,53	38.750.487,30
Hazine Tahvilleri:		
Deruhde edilen evrakı nakdiye karşılığı	158.748.563,00	
Kanunun 6 - 8 inci maddelerine tevfikan hazine tarafından vaki tediyat	18.206.398,00	140.542.165,00
Senedat Cüzdanı:		
TİCARİ SENEDAT	239.337.944,85	239.337.944,85
Esham ve Tahvilât Cüzdanı		
(Deruhde edilen evrakı A — (nakdiyenin karşılığı (Esham ve Tahvilât) (İtibari kıymetle)	48.149.604,36	
B— Serbest esham ve tahvilât	8.395.970,86	56.545.575,22
Avanslar:		
Hazineye kısa vadeli avans	7.821.000,00	
Altın ve Döviz üzerine	2.781,24	
Tahvilât üzerine	7.848.773,40	15.672.554,64
Hissedarlar:		4.500.000,00
Muhtelif:		21.552.385,64
Yekûn		633.156.994,75

PASİF

		Lira
Sermaye		15.000.000,—
İhtiyat Akçesi:		
Adi ve fevkalâde	4.217.134,25	
Hususî	6.000.000,—	10.217.134,25
Tedavüldeki Banknotlar:		
Deruhde edilen evrakı nakdiye	158.748.563,00	
Kanunun 6 - 8 inci maddelerine tevfikan hazine tarafından vâki tediyat	18.206.398,00	
Deruhde edilen evrakı nakdiye bakiyesi	140.542.165,00	
Karşılığı tamamen altın olarak ilâveten tedavüle vazedilen	17.000.000,00	
Reeskont mukabili ilâveten tedavüle vazedilen	155.000.000,00	312.542.165,00
MEVDUAT:		
Türk Lirası	58.197.960.76	
Altın S.Klg. 55.541.930	78.124.167.90	136.322.128,66
Döviz taahhüdatı:		
Altına tahvili kabil dövizler	3.766,13	
Diğer dövizler ve alacaklı kliring bakiyeleri	37.383.857,38	37.387.623,51
Muhtelif		121.687.943,33
Yekûn		633.156.994,75

1 Temmuz 1938 tarihinden itibaren: Iskonto haddi % 4, altın üzerine % 3.

KAŞE NEOKALMİNA
GRİP BAŞ ve DİŞ AĞRILARI
NEVRALJİ-ARTRİTİZM-ROMATİZMA

Balsamin Kremleri - Balsamin Güzellik Eksiri - Balsamin Rimelleri - Balsamin Pudraları - Balsamin Rujları - Fard Balsamin
En kibar mahfillerin kullandıkları ve bütün dünyaca tanınmış sıhhî güzellik mh üstabzarlarıdır.

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

I — Nümunesi mucibince 750 adet ekselsiyör bıçağı müteahhidi nam ve hesabına pazarlıkla satın alınacaktır.

II — Pazarlık 20/IV/940 cumartesi günü saat 11 de Kabataşta levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

III — Nümune sözü geçen şubede görülebilir.

IV — İsteklilerin pazarlık için tayin olunan gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarile birlikte mezkûr komisyona müracaatları. «2940»

Ziraat Vekâletinden:

1 — Vekâlet ihtiyacı için Vekâlet binasında teslim şartile 60 ton yerli sömikok kömürü açık eksiltme ile satın alınacaktır.

2 — 60 ton sömikokun muhammen bedeli 1500 lira ve muvakkat teminat 112 lira 50 kuruştur.

3 — Eksiltme 29/4/940 tarihine müsadif pazartesi günü saat 15 de Vekâlet satın alma komisyonunda yapılacaktır.

4 — Kömürün fennî evsafı şartnamede sarahaten yazılıdır. Şartname levazım müdürlüğünden parasız olarak verilir. «2745»

Askerlik İşleri

ŞUBEYE DAVET

Eminönü yerli askerlik şubesinden:

Şubemizin 6/2353 sıra kaydında yedek tabip teğmen Mehmet Esat oğlu 1312 doğumlu Mehmet Muzaffer Köchan tez olarak şubeye mracaatı.

Dr. Hafız Cemal
(LOKMAN HEKİM)
DAHİLİYE MÜTEHASSISI
Divanyolu 104
Muayene saatleri: Pazar hariç her gün 2,5 - 6. Tel: 22398

1359 Hicrî Rebiülevvel 10		1356 Rumi Nisan 5
1940, Ay 4. Gün 109, Kasım 163 18 Nisan PERŞEMBE		
Vakitler	**Vasatî Sa. D.**	**Ezanî Sa. Da.**
Güneş	5 17	10 25
Öğle	12 14	5 23
İkindi	15 59	9 09
Akşam	18 52	12 00
Yatsı	20 28	1 38
İmsak	3 28	8 37

Çocuk Hekimi
Dr. Ahmed Akkoyunlu
Taksim - Talimhane Palas No. 4
Pazardan maada her gün saat 15 den sonra. Tel: 40127

DOKTOR
Feyzi Ahmet Onaran
Cildiye ve zühreviye mütehassısı
Adres: Babıâli Cağaloğlu yokuşu köşesinde No. 43. Tel. 23899

İlânen tebligat

Sultanahmet 1 inci Sulh Hukuk hâkimliğinden:

Hazinei maliyeye izafetle İstanbul muhakemat müdürlüğü tarafından aleyhimize açılan alacak davasının cari duruşması sonunda: Adresinizin malûm olmamasından ve yapılan tebligatın bu sebeple bilâ tebliğ iadesinden dolayı mahkemece on beş gün müddetle ilânen tebligat ifasına ve muhakemenin 10/5/940 cuma günü saat 14 e talikine karar verilmiştir.

Muayyen günde Divanyolunda Sultanahmet 1 inci sulh hukuk mahkemesinde hazır bulunmanız veya vekil göndermeniz, hazır bulunmayıp vekil de göndermediğiniz takdirde aleyhinizde hüküm verileceği ilânen tebliğ olunur.
940/255

Gayrimenkul satış ilânı tashihi:

Sultanahmet 5 inci Sulh Hukuk Hâkimliğinden:

Ölü Emin Ceylân terekesine ait olup Küçükayasofya Cankurtaran İshakpaşa caddesi 15 No. evin satışının 22/4/940 tarihine müsadif pazartesi saat 14 ten 16 ya ve ikinci açık arttırmasının ise 7/5/940 salı saat 14 den 16 ya kadar icra kılınacağı Son Telgraf gazetesinin 20/3/940 tarihli nüshası ile her ne kadar ilân edilmişse de 22/4/940 saat 14 (23 nisan) bayramının başlangıcı zamanına tesadüf ettiği anlaşılmış olmakla bu suretle mezkûr gayrimenkulün satış günleri değiştirilerek birinci arttırmasının 25/4/940 perşembe saat 14 den 16 ya kadar ve ikinci açık arttırmasının ise 10/5/940 cuma saat 14 ten 16 ya kadar ayni şeraitle mahkememizde icra kılınacağı ilân olunur. 939/2 Tereke

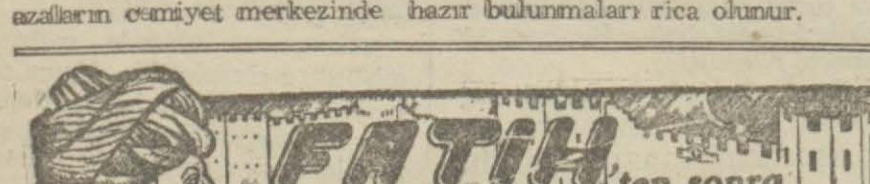

No. 276—34 Yazan: M. SAMİ KARAYEL

Cem sultanın bütün emeli, mektubunun kardeşinin eline varması idi

Süleyman Bey, vakar ve temkinle yürüyor.. Hiç telâş eseri göstermiyordu. Nihayet şehzadenin dairesine girdi. Efendisini mağmum ve muztarip bir köşeye çekilmiş bir halde buldu.

Cem lalasının içeri girdiğini görünce telâşlandı. Yerinden kalktı. Yanına giderek usulcacık:

— Ne var, ne yok lala?

— Mektubu gönderecek bir vasıta buldum..

— Emin bir vasıta mı?

— Venedikli bir kaptan.. İstanbula gidiyor.

— Bakalım verir mi?. Yoksa, şövalyelere daha fazlasına satar mı?.

— Hayır sultanım. Eminim, çünkü, mektubu götürdüğü takdirde Sultan Beyazıttan çok para alacağını söyledim. dedi.

Cem Sultanın bütün emeli mektubunun kardeşine vasıl olması idi. Süleyman Beyin firar için tertip ettiği plândan haberi yoktu. Süleyman Beye soruyordu:

— Lala, kardeşim mektubu alınca ne yapacak dersin?

— Derhal şövalyelerden talebe kalkacak..

— Alabilecek mi?

— İsterse, bütün donanmasile askerile bir anda Rodosu muhasara eder ve hepimizi kaleye mahsur edip sonuna kadar bekler.

— Evet.

— Fakat, Sultanım kulunuz kaçmak tertibini hazırladım.

— Sahi mi söylüyorsun lala?.

— Evet Sultanım!.

— Nasıl? Muvaffak olabilecek miyiz?.

— Bir Venedik çektirisi kaptanile uyuştum. Azamî para vâdettim. Ve hattâ peşin olarak bütün mücevheratınızı..

— Olsun. Neyimiz varsa verelim.

— Çektiri bizi Anadolu sahiline atacak..

— Peki amma.. Çektiriye nasıl bineceğiz?.

— Kolay Sultanım!.

— Nasıl?.

— Papas elbisesi tedarik edeceğim.. Bunları giyip gece buradan çıkacağız.

— Bu güzel bir düşünce.. Zaten lâtince de biliyoruz.

— Dairemize memur hizmetçileri bir odaya kapıyacağız. Ellerini, ayaklarını bağlayıp ağızlarını da tıkıvacağız. Kapıda bekliyen dört şövalye muhafızın da ellerinden silâhlarını alıp bağlıyacağız. İşte, bu kadar Sultanım!.

— Lala, tertibin çok güzel.. Yalnız, bu adamları dairenin altında bulunan şarap mahzenine atmak daha doğrudur.

— En iyisi budur Sultanım.

— Ah, bir kere çektiriye binebilsek?.

— Ondan ötesi kolaydır Sultanım!. Hava da batıdan esiyor. Tam pupasına Anadolu sahiline çarçabuk kapağı atarız.

— Gemiciler bize sabile çıkarken kendi elbiselerini verecekler, papas elbiselerini alacaklar.

— Bu da güzel lala!.

— Hattâ, silâh da verecekler, Sultanım!.

— İyi.. Fakat; yanımıza kaç kişi alabileceğiz?

— Birkaç kişiden fazla olamaz.

— Keşke Taşilinden ev halkını getirtmeseydik.

— Oldu..

— Bu zavallıları burada esir mi bırakacağız?.

— ....

— Kimi alalım yanımıza der - sin?

— Takdirinize bağlı Sultanım. dedi.

Cemin çok sevdiği gözdelerinden biri vardı. Onu bırakmak istemiyordu. Bu dilber kız, şehzadenin canı idi. Süleyman Beye yalvarır gibi bir tavırla:

— Lala; Nazlıyı beraber alsak olur mu?.

Deyince, Süleyman Bey şaşırdı. Ne cevap vereceğini bilemedi. Duraladı.

Cem, heyecanla:

— Lala, niye susuyorsun?

— Sultanım!. İyi hoş amma, papas elbisesi giydirebilir miyiz? dedi.

Cem, lalasının bu sözleri karşısında boynunu büküp kaldı ve:

— Demek onu da burada küffar eline terkeyliyeceğiz öyle mi? dedi.

— Şimdilik canınızı kurtarmak gerek...

— Öyleyse kimi alalım yanımıza...

— ....

— Kimseyi almıyalım öyle ise., Dayım Ali Bey bunların başında kalsın.

— Münasiptir Sultanım!.

— Ali Beye haber verelim öyle ise..

— Başüstüne..

— Haydi git Ali Beyi çağır gelsin.. dedi.

Süleyman Bey telâşsızca Ali Beyi odasından çağırmıştı. Cem Sultan vukuu hali anlatınca:

— Sultanım, bu kâfirler siz kaçtıktan sonra, bizi keserler.. dedi.

Süleyman Bey, Ali Beyi teskin etti. Hiçbir şey yapmıyacaklarını, bilâkis misafir edip hüsnümuamele edeceklerini söyledi.

Ne vakit ve hangi saatte kaçılabileceğinin tertip olunması kalmıştı. Bir an evvel ve hattâ o geceden kaçılması münasipti.

Bir taraftan Cem Sultan ve Süleyman Bey kaçma tertibatile uğraşırken, diğer taraftan da şövalyeler mütemadiyen meclisler akdederek münakaşada bulunuyorlardı. Şehzadenin Fransaya gönderilip gönderilmemesi hakkında uzlaşamıyorlardı.

Nihayet, şehzadenin Fransada bulunan ve şövalyelere ait olan bir manastıra gönderilmesi karar altına alınmıştı.

(Devamı var)

Üsküdar Asliye Hukuk Hâkimliğinden:

939/80 Münire Ertem tarafından Kadıköyünde Çukurbostan Hasırcıbaşı sokak 20 numarada mukim iken filhal ikametgâhı meçhul İhsan aleyhine açılan boşanma davasının yapılan muhakemesi neticesinde tarafların medeni kanunun 134 ve 138 inci maddeleri mucibince boşanmalarına 22/11/[illegible] tarihinde karar verilmiş olup [illegible] sureti mahkeme divanhanesine [illegible] sıldığı gibi keyfiyet tebliğ makamına kaim olmak üzere ayrıca gazete ile de ilân olunur. «3094»

Devren Satılık İçkili Lokanta
Pangaltı Ergenekon caddesi 63 numara.

Sahibi ve neşriyatı idare eden Baş muharriri
ETEM İZZET BENİCE
Son Telgraf Matbaası